

üles, kelle ees kuñingad ja keisrid seia sanik wärrisenud olid. Se assi olli nüid jo etsatumaks läinud, kui sedda iggaüks issegigi arwata wöib. Se noor keiser Karl se wiejs piddas nüid **1521** oma esimene rigi-kogumisse päwa Wormsi linnas, kuhho kõik kürfürstid, förestid, piiskoppid, papsti sõnatojad ja muud sureb folko tullid sadandide ja tubhandette fauva selle ue keisri wallitsusse alkamisse ja siisestäedmissee pärast. Siuna kutsuti nüid siis ka Lutherust, sepärtast et se temä tegge jo etsato sureks läinud olli ja temä selle pärast enda cest kostma piddi. Luther astus reisi peale, et kõik tuli temä sobrad selle vasto sõitlessid ja jo ette ärra näggid, et tedda enam sealt tagaasi ei lasta. Agga Luther, täis lotust se kõige väggewama peale ja täis findlust, et ükski tõt ei wåra, töötis: Ehit fui ka Wormsi linnas nõnda palju kurratissid olleks, kui kattuste peal kinniisid, siis tahyan mina siiski sinna minna. On se assi Žumalast tuli temä siis seisab, kui ka kõik se ilm ennast temä vasto pañeks; on temä inimeest, mis siis tedda oida? Sel **4** Aprili fu päeval läks ta te peale se keisri kässuga, kes temä järccele tulnud olli. Se Wormsi linna olli se kord üks etsato ulkrahvast folko langenud, kui merre wousid iggalt poolt, ja jo penitcrem maad linna ees tullid ülle **2** tubbat inimest, kui olli kuniita sadud, et Luther jo liggi linna elli, temale jalla ja obbestega, ratsa ja tollatega vasto, sedda inmeinimest nähha sada, kes ültes niisugust asja julgennud olli. Linna sades olli se röhkumiine

ja rahwa ulk nõnda suur, et pea kostifitti läbbi sada ei olnud. Sel **17** Aprili fu päeval astus Luther se tigi koggudusse ette. Enne, kui ta sisse astus, olli ta wäga jahymatañud ja täis murret; se olli se esimene kord, et temä ni sure wallitsejate ette astus. Utsse ees seisis se waña kindral Grondsberg wahhi peal, se wadas imesteledes temä peale, kopputas ta ölla peale ja ütles: mugikene, mugikene, sa lähyed ühte wöitlemist piddama, mis miää se kõige fibbedamagi tulle sees ei olle piddanud; siiski, oled sa oma asjaga selge, siis astu sisse Žumala nimel. Reed sõnad tullid, ütles Luther pärast sedda isse mittokord, kui taewast ja teggid mulle jõudo, kui ma jo õige ärra nõrgemud ollin. Ilmato sali sees istus se noor keiser isse troni peal kõrninga ta peas ja temä kõrwas pahhemal ja parremal pool kõik need **6** kürfästi, siis need förestid, piiskoppid ja muud suured iggaüks oma au järgmissee järctele. Luther astus fest sali keisri ette ja alkass oma kõuet. Agga se papsti käst, kes seal ilmetisato ennast laiutas ja uhkustelles, töötis oma ealt ja ütles, et sin se aeg ja se koht ei olle, sedda asja nõnda sügavalt selletata, temä üttelgo sepärvast ükspäiniss lühikesselt, kas wöttab temä oma öppetust kui eksiiniist tagasi, wai ei, ja kas need kõik temä firjad on, mis sinna laua peale ülles laotud ollid. Luther kostis selle vasto, et temä muid oma öppetust tagaasi wöita ei wöi, kui temale mitte pühast firjast ei näidata, et temä eksiinud on, ja kostis et need kõik temä fir-